

יוזמת השלום הישראלית

הצעת "ישראל יוזמת"
למענה ליוזמה הערבית

6 אפריל 2011 עם תיקון מיוני 2016

מדינת ישראל,

- מצהירה כי היעד האסטרטגי שלה הינו השגת פשרה היסטורית שתוביל להסדרי קבע אזוריים המעגנים את **סוף כל התביעות וקץ כל הסכסוכים**, כדי להשיג שלום, ביטחון, פריחה כלכלית במזרח התיכון, וקיום יחסים נורמאליים מלאים בין ישראל ובין כל ארצות ערב והארצות האסלאמיות,
- מכירה בסבלם של הפליטים הפלסטינים משנת 48 ובסבלם של הפליטים היהודים מארצות ערב, ומכירה בצורך לפתור את בעיית הפליטים הפלסטינים בהסכמה הדדית ובאמצעות פתרונות מציאותיים,
- מאמינה כי שיתוף פעולה רחב בין כל הצדדים הינו חיוני על מנת להבטיח שאזור המזרח התיכון יהנה מפריחה כלכלית, איכות סביבתית ועתיד של שגשוג לרווחת כל העמים,
- מעריכה את יוזמת השלום הערבית ממרץ 2002 כצעד היסטורי מצד ארצות ערב להשיג פריצת דרך והתקדמות על בסיס אזורי, ושותפה להכרזתן כי *"פתרון צבאי לסכסוך לא ישיג שלום ולא יבטיח ביטחון לכל הצדדים"*,

לפיכך, ישראל מקבלת את יוזמת השלום הערבית כמסגרת למו"מ לשלום אזורי, ומציגה יוזמת ישראלית המהווה מענה שלם ליוזמה הערבית, ומפרטת את חזונה של ישראל להסדרי הקבע האזוריים, אשר יושגו במו"מ בין נציגי ארצות ערב, הפלסטינים וישראל, תוך הצגת העקרונות הבאים:

(1) עקרונות לסיום כל הסכסוכים

העיקרון המכונן של כל הסדרי הקבע באזור יהיה נסיגה ישראלית, הסדרי ביטחון, יחסים נורמאליים וקץ כל הסכסוכים, תוך התחשבות בשיקולי הביטחון של כל הצדדים, באתגרי משאבי המים, במציאות הדמוגרפית ובצרכים המיוחדים של המאמינים בני שלוש הדתות הגדולות; כמו כן, הסכסוך הישראלי פלסטיני ייפתר על בסיס העקרונות של שתי מדינות לשני העמים: מדינת פלסטין כמדינת הלאום של העם הפלסטיני ומדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי (שבה למיעוט הערבי יהיו זכויות אזרחיות שוות ומלאות, כפי שקובע נוסח מגילת העצמאות של ישראל). על בסיס עקרונות אלה, ישראל מציעה את המאפיינים הבאים:

1א – פרמטרים להסדר הקבע הישראלי-פלסטיני

1. **המדינה הפלסטינית** – תוקם מדינה פלסטינית ריבונית, בת קיימא ועצמאית בשטחי הגדה ורצועת עזה שמהם ישראל נסוגה. המדינה הפלסטינית תהיה מפורזת, עם אחריות מלאה לכוחות ביטחון הפנים; הקהילה הבינלאומית תמלא תפקיד פעיל כדי להבטיח את ביטחון הגבולות וכדי להילחם באיומי טרור.
2. **גבולות** – גבולות פלסטין יהיו מבוססים על קווי 4 יוני 1967 עם תיקונים מוסכמים בהתאם לעקרונות הבאים: יצירת רצף טריטוריאלי בין חלקי המדינה הפלסטינית; חילופי שטחים ביחס של 1:1 (אשר לא יעלו על 7% משטח הגדה המערבית), תוך שקלול השטח הנדרש ליצירת המעבר הבטוח בין הגדה והרצועה, מעבר אשר יהיה תחת שליטה פלסטינית דה-פקטו.
3. **ירושלים** – מרחב ירושלים יכלול את שתי הבריות של שתי המדינות. הקו ישורטט כך: השכונות היהודיות יהיו בריבונות ישראלית; השכונות הערביות יהיו בריבונות פלסטינית; בעיר העתיקה יונהגו הסדרים מיוחדים, אשר יבטיחו בין השאר כי הרובע היהודי והכותל המערבי יהיו בריבונות ישראלית; הר הבית יישאר ללא ריבונות (או "בריבונות האל"), ויונהגו בו הסדרים מיוחדים, לפיהם המקומות הקדושים לאסלאם ינוהלו ע"י הווקף המוסלמי, והמקומות או האינטרסים הקדושים ליהדות ינוהלו על ידי ישראל, וכן תוקם וועדת פיקוח ישראלית-בינלאומית לצורך מימוש הסדרים אלה.

4. **פליטים** – הפתרונות בנושא הפליטים יושגו בהסכמה הדדית בין כל הגורמים באזור בהתאם לעקרונות הבאים: חבילת פיצויים כספיים תוצע ע"י הקהילה הבינלאומית וישראל לפליטים ולארצות בהן הם שוהים; פליטים שיבחרו לשוב לבתייהם (כמוגדר בהחלטת האו"ם 194) יוכלו לשוב אך ורק לשטח בריבונות המדינה הפלסטינית, למעט חריגים בהיקף סמלי ומוסכם.

תיקון מיוני 2014

לאור מלחמת האזרחים בסוריה, אי היציבות בלבנון ויציאת סוריה מהליגה הערבית, מוצע כי סיום סכסוכי הגבולות בין ישראל לסוריה וללבנון יידחה עד אשר יתברר כי בסוריה מוקמת ממשלה יציבה, אשר מתקבלת שוב כחברה בליגה הערבית והיא מחויבת ליוזמת השלום הערבית. רק כאשר תנאים אלה יתמלאו, יש מקום לבדוק אפשרות להגיע להסכמה בין ישראל לסוריה ובין ישראל ללבנון – תוך מתן דגש מיוחד על סידורי ביטחון וערבויות בינלאומיות לקיום ההסדרים.

1ב – הפרמטרים להסדר הקבע הישראלי סורי – בכפוף לכינון ממשלה יציבה ולגיטימית בסוריה

1. גבולות – ישראל תיסוג מרמת הגולן ותחזור לגבול אשר ישורטט על בסיס הגבול ב 4 ליוני 1967, עם תיקונים מוסכמים בהיקף מצומצם וחילופי שטחים ביחס של 1:1, אשר ישקפו את הגבול הבינלאומי משנת 1923. ההסכם ייושם בצורה הדדית במספר שלבים, בדומה למודל שיושם בסיני, ובמשך תקופה שאורכה לא יעלה על 5 שנים.
2. הסדרי ביטחון – הצדדים יסכימו על חבילת הסדרים ביטחוניים שתגדיר בצורה הדדית את היקף השטחים המפורזים משני צידי קו הגבול והסדרי הצבתם של כוחות שלום בינלאומיים.

1ג – הפרמטרים להסדר הישראלי לבנוני – בכפוף לסיום הלחימה בסוריה וכינון ממשלה יציבה בלבנון

1. גבולות – ישראל ולבנון יכוננו הסכם קבע על בסיס החלטה 1701 של מועצת הביטחון, שבמסגרת מימושה ישראל השלימה את נסיגתה לגבול הבינלאומי.
2. ריבונות לבנון – בנוסף למימוש המלא של החלטה 1701, לבנון תממש את ריבונותה המלאה בכל שטחה באמצעות הצבא הלבנוני.

1ד – מצב של שלום

בכל אחד מהסכמי הקבע שייחתמו בין ישראל והפלסטינים, ישראל וסוריה וישראל ולבנון, הצדדים יישמו ביניהם את הוראות מגילת האומות המאוחדות ועקרונות המשפט הבין-לאומי המסדירים יחסים בין מדינות בעתות שלום; הם יישבו את כל הסכסוכים ביניהם באמצעי שלום; הם יפתחו יחסי שכנות טובה של שיתוף פעולה כנדרש לשם הבטחתו של ביטחון בר-קיימא; הם יימנעו מאיום בכוח או שימוש בו האחד כנגד זולתו, ויימנעו מלהצטרף לקואליציה, לארגון או לברית כלשהם שיש בהם אופי צבאי או ביטחוני עם צד שלישי, שמטרותיהם או פעולותיהם כוללות תוקפנות או פעולות אחרות של עוינות צבאית נגד הצד האחר.

2) העקרונות להסדר הביטחוני האזורי

1. הצדדים יקימו מנגנוני ביטחון אזוריים לטיפול באיומים וסכנות משותפות מצד מדינות, ארגוני טרור, כנופיות פיראטים ימיים וארגוני גרילה, כדי להבטיח את שלומם וביטחונם של כל עמי האזור.
2. הצדדים יקימו מסגרות אזוריות לשיתוף פעולה בלחימה בפשיעה ובסיכונים סביבתיים.

3) העקרונות לפיתוח הכלכלי האזורי

באמצעות סיוע כלכלי נרחב של הקהילה הבינלאומית, הצדדים יישמו פרויקטים לשיתוף פעולה רחב היקף על מנת להבטיח את יציבותו, חיוניותו ושגשוגו של האזור, ולהשיג ניצול מירבי של משאבי אנרגיה ומים לתועלת כל הצדדים. פרויקטים אלה יתרמו לשיפור תשתיות התחבורה, החקלאות, התעשייה והתיירות, כדי להתמודד עם סכנת האבטלה הגואה באזור. בעתיד, הצדדים יפעלו ליצירת "גוש כלכלי מזרח תיכוני" (שאליו יוזמנו להצטרף כל מדינות האזור), מתוך מטרה להשיג מעמד מיוחד לחברות הגוש באיחוד האירופי, בארה"ב, ובקהילייה הבינלאומית כולה.

4) העקרונות ליצירת יחסים דיפלומטיים וקשרים נורמאליים באזור

ישראל, ארצות ערב והמדינות האסלאמיות מתחייבות לקדם צעדים הדרגתיים לקראת כינון יחסים נורמאליים ביניהן ברוח יוזמת השלום הערבית – צעדים אשר יותנעו עם השקת משא ומתן לשלום, ואשר בהדרגה יועמקו, יורחבו וישודרגו למדרגת יחסים נורמאליים מלאים (הכוללים יחסים דיפלומטיים, גבולות פתוחים וקשרים כלכליים) עם חתימת הסכמי הקבע ובמקביל למימושם.